

Domov>Družinske zadeve in dedovanje>**Razveza in ločitev****Razveza in ločitev**

Nemčija

1 Kakšni so pogoji za razvezo zakonske zveze?

V skladu s prvim stavkom člena 1564 civilnega zakonika (*Bürgerliches Gesetzbuch*, BGB) je zakonsko zvezo mogoče razvezati le s sodno odločbo na predlog enega ali obeh zakoncev.

Zakonska zveza se lahko razveže, če je razpadla (prvi stavek člena 1565(1) civilnega zakonika). Gre za vprašanje trenutnega stanja zakonske zveze in predvidevanj glede njenega stanja v prihodnje. Zakonodajalec je opredelil naslednje domneve glede razpada zakonske zveze:

šteje se, da je zakonska zveza razpadla, če zakonca ne živita več v življenjski skupnosti in ni pričakovati, da bosta še kdaj obnovila zakonsko življenjsko skupnost (drugi stavek člena 1565(1) civilnega zakonika);

na podlagi člena 1566 civilnega zakonika sodišče neizpodbitno domneva, da je zakonska zveza razpadla, če zakonca že nekaj časa ne živita več skupaj in če:

oba zakonca vložita predlog za razvezo in že eno leto ne živita več skupaj, ali

eden od zakoncev vloži predlog za razvezo, drugi pa se s tem strinja, pri tem pa že eno leto ne živita več skupaj, ali

eden od zakoncev vloži predlog za razvezo, drugi pa se s tem ne strinja, vendar že tri leta ne živita več skupaj;

če še ni preteklo eno leto, odkar zakonca ne živita več skupaj, je mogoče zakonsko zvezo razvezati le v nekaj izjemnih primerih, na primer če bi bilo nadaljevanje zakonske zveze za predlagatelja razveze nerazumno iz osebnih razlogov na strani drugega zakonca (na primer v primeru fizične zlorabe s strani drugega zakonca; člen 1565(2) civilnega zakonika).

2 Kakšni so razlogi za razvezo zakonske zveze?

V nemškem pravu se kot edini razvezni razlog priznava razpad zakonske zveze. Razveza zakonske zveze na podlagi krivde enega od zakoncev ne obstaja.

3 Katere so pravne posledice razveze, kar zadeva:**3.1 osebne odnose med zakoncema (na primer priimek);**

Razvezana zakonca obdržita priimek, ki sta ga imela v času trajanja zakonske zveze. S predložitvijo izjave v register rojstev, smrti in sklenjenih zakonskih zvez lahko zakonca ponovno prevzameta rojstni priimek ali priimek, ki sta ga imela do opredelitve priimka iz zakonske zveze, ali pa pred oziroma za priimek iz časa zakonske zveze dodata rojstni priimek oziroma priimek, ki sta ga imela do opredelitve priimka iz zakonske zveze (člen 1355(5) civilnega zakonika).

3.2 razdelitev premoženja zakoncev;**3.2.1 Razdelitev stanovanja in gospodinjskih predmetov**

Načeloma na podlagi členov 1568a in 1568b civilnega zakonika glede skupnega stanovanja in razdelitve gospodinjskih predmetov po razvezi velja naslednje: zakonec, ki je bolj odvisen od uporabe doma ali gospodinjskih predmetov, lahko od drugega zakonca zahteva dodelitev doma ali gospodinjskih predmetov. V zvezi s tem je treba upoštevati okoliščine obeh zakoncev in koristi njunih otrok.

Če imata zakonca stanovanje v najemu, zakonec, ki lahko ostane v stanovanju, prevzame najemno razmerje, ne glede na to, ali sta bila prej najemnika oba ali le eden od njiju.

V primeru lastništva stanovanja velja naslednje:

če je lastnik nekdanjega stanovanja le eden od zakoncev, ima drugi pravico do uporabe le v izjemnih primerih, zlasti če je to potrebno, da se izogne neupravičenim bremenom (glej člen 1568a(2) civilnega zakonika);

če sta zakonca solastnika stanovanja, se uporablja načelo iz prvega odstavka.

V obeh primerih imata oba, tj. zakonec, ki mu je bilo stanovanje dodeljeno, in zakonec, ki svojega premoženja ne sme več uporabljati, pravico zahtevati medsebojno sklenitev najemne pogodbe za najemnino, ki je običajna za kraj.

Glede gospodinjskih predmetov je treba razlikovati med tistimi, ki so v skupni lasti zakoncev, in tistimi, ki pripadajo le enemu od njiju:

če so predmeti v skupni lasti, se uporabljajo načela iz prvega odstavka tega odgovora. Zakonec, ki se mora odpovedati gospodinjskim predmetom, lahko zanje zahteva ustrezno odškodnino;

gospodinjskih predmetov, ki pripadajo le enemu zakoncu, drugi zakonec ne more zahtevati.

3.2.2 Izenačenje pridobljenega premoženja

Če med zakoncema velja zakonska ureditev premoženjskih razmerij in ne dosežeta dogovora o razdeliti premoženja ob razvezi, se lahko pridobljeno premoženje izenači na podlagi zahteve enega od zakoncev v ločenem sodnem postopku (členi 1372 in naslednji civilnega zakonika). To poteka tako: Osnova za izračun je vrednost premoženja vsakega od zakoncev ob sklenitvi zakonske zveze (začetno premoženje, člen 1374 civilnega zakonika) in ob koncu premoženjskega razmerja (končno premoženje, člen 1375). Premoženje, ki ga je eden od zakoncev podedoval ali prejel kot darilo med trajanjem zakonske zveze, se prišteje njegovemu začetnemu premoženju. Upoštevni referenčni datum za izračun končnega premoženja je datum vročitve predloga za razvezo zakonske zveze drugemu zakoncu. Pridobljeno premoženje je znesek, za katerega končno premoženje zakonca presega njegovo začetno premoženje (člen 1373). Oseba z nižjim pridobljenim premoženjem je upravičena do polovice razlike v vrednosti glede na pridobljeno premoženje druge osebe (zahtevek za izenačenje, člen 1378(1)). Zahtevek za izenačenje pridobljenega premoženja vključuje plačilo denarnega zneska. Praviloma oseba, ki je upravičena do izenačenja, ne more zahtevati, naj se v njeno korist prenesejo posamezni deli premoženja, ki pripadajo osebi, ki mora plačati zahtevek za izenačenje. V izjemnih primerih pa lahko družinsko sodišče (*Familiengericht*) tudi prenese posamezni del premoženja (člen 1383). Vendar je to mogoče le, če:

je to razumno za osebo, ki mora plačati zahtevek za izenačenje, in

če se s tem prepreči velika nepravilnost, ki bi jo drugače utrpela oseba, upravičena do izenačenja, če bi se pridobljeno premoženje izenačilo v gotovini.

Vrednost tako prenesenega premoženja se pobota z zahtevkom za izenačenje.

Na podlagi nemškega prava se lahko zakonca namesto za zakonsko ureditev premoženjskega razmerja odločita za ločeno ureditev premoženjskega razmerja v notarski obliki (člen 1414), univerzalno ureditev premoženjskega razmerja zakoncev (členi 1415 do 1518) ali izbirno ureditev skupno pridobljenega premoženja (člen 1519).

3.2.3 Pokojninske pravice zakoncev

Pokojninske pravice, ki jih zakonca pridobita med trajanjem zakonske zveze (na primer upravičenost do prejemkov iz zakonskega pokojninskega sistema, pokojninskega sistema javnih uslužbencev, poklicnega pokojninskega sistema ali zasebnih pokojninskih in invalidskih pokojninskih sistemov), se ob razvezi zakonske zveze v vsakem primeru razpolovijo z izenačenjem pokojninskih pravic. S tem se zagotovi, da si oba zakonca enako razdelita pravice, ki sta jih pridobila med trajanjem zakonske zveze, ter da vsak zakonec pridobi neodvisne pokojninske pravice.

3.3 mladoletne otroke zakoncev;

3.3.1 Starševska odgovornost

Če imata starša skupno varstvo in vzgojo otrok, se ta po razvezi zakonske zveze ohrani. Sodišče bo vprašanje varstva in vzgoje otrok obravnavalo in o njem odločalo samo, če je otrok ogrožen in če eden od staršev od družinskega sodišča zahteva prenos varstva in vzgoje oziroma njunega dela izključno nase. Takemu zahtevku je treba ugoditi, če se drugi starš s tem strinja in če otrok, ki ima vsaj 14 let, temu ne nasprotuje, ali če sta prenehanje skupnega varstva in vzgoje otrok in prenos na vlagatelja zahteve verjetno v korist otroka (člen 1671(1) civilnega zakonika). V nemškem pravu se na splošno domneva, da je v korist otroka, če ima stike z obema staršema, zato podeljuje otroku pravico do stikov z obema staršema ter določa, da imata oba starša pravico in dolžnost do stikov (člen 1684(1)). To velja ne glede na dodelitev otrok v varstvo in vzgojo.

3.3.2 Pravica do preživljanja

Starši morajo preživljati svoje otroke (člen 1601 civilnega zakonika). Otroci imajo pravico do preživljanja, če se niso sposobni preživljati sami (člen 1602). Dolžnost preživljanja, ki jo imajo starši, je odvisna od njihove sposobnosti plačevanja za preživljanje (člen 1603). Vendar se dolžnost staršev, da preživljajo svoje otroke, razume široko, tj. pri sposobnosti plačevanja za preživljanje se upošteva dosegljivi prihodek in ne le razpoložljivi prihodek (člen 1603(2)). V osnovi velja, da morajo starši svoje otroke preživljati sorazmerno s svojo zmožnostjo zaslužka in finančnimi okoliščinami. Vendar tisti od staršev, ki izvaja skrb in vzgojo otroka, praviloma s tem izpolnjuje svojo obveznost preživljanja (člen 1606(3)). Po razvezi staršev torej praviloma velja, da mora denarno preživnino plačevati le tisti od staršev, v katerega gospodinjstvu otrok ne živi.

Preživljanje otroka zajema vse življenjske potrebe otroka, vključno s stroški primerne izobrazbe (člen 1610).

3.4 obveznost plačevanja preživnine drugemu zakoncu?

Zakonca morata po razvezi zakonske zveze skrbeti sama zase (člen 1569 civilnega zakonika). Zato si morata zagotoviti ustrezno plačano zaposlitev (člen 1574(1)). Morata se izobraževati ali udeležiti nadaljnjih usposabljanj oziroma preusposabljanj, če je to potrebno za pridobitev ustrezne plačane zaposlitve in če je verjetno, da bosta izobraževanje uspešno zaključila (člen 1574(3) zakonika).

Razvezani zakonci pa so upravičeni do preživnine v naslednjih okoliščinah:

dokler in če ni mogoče pričakovati, da si bodo zagotovili plačano zaposlitev, ker skrbijo za otroka, za katerega imajo skupno varstvo in vzgojo (člen 1570 civilnega zakonika), ali zaradi telesne ali duševne bolezni, šibkosti ali druge nezmožnosti (člen 1572);

dokler in če ni več mogoče pričakovati, da si bodo zagotovili plačano zaposlitev, zaradi svoje starosti v določenem trenutku, zlasti ob razvezi ali ob koncu varstva ali vzgoje otroka zakoncev (člen 1571);

dokler in če se razvezani zakonec izobražuje, nadalje usposablja ali preusposablja, da bi odpravil vrzeli v izobrazbi ali slabši položaj zaradi zakonske zveze; izobraževanje, nadaljnje usposabljanje ali preusposabljanje je treba začeti takoj, ko je mogoče, da si tak zakonec zagotovi ustrezno plačano zaposlitev, ki mu bo omogočala dolgoročno preživljanje, pri čemer mora biti mogoče pričakovati, da bo izobraževanje uspešno končal (člen 1575 civilnega zakonika);

dokler in če po razvezi zakonske zveze ne more najti ustrezne plačane zaposlitve (člen 1573(1));

dokler in če iz drugih tehtnih razlogov ni mogoče pričakovati, da si bodo zagotovili plačano zaposlitev, in bi bila zavrnitev preživnine ob upoštevanju interesov obeh zakoncev zelo nerazumna (člen 1576);

če prihodki iz ustrezne plačane zaposlitve ne zadostujejo za kritje vseh stroškov preživljanja (člen 1573(2)).

Višina preživnine je odvisna od življenjskih razmer v zakonski zvezi in zajema tudi stroške ustreznega zavarovanja za primer bolezni in potrebe po oskrbi ter v nekaterih okoliščinah tudi za primer starosti in zmanjšane zmožnosti za pridobitev zaslužka (člen 1578). Če zakonec, ki mora plačevati preživnino, glede na svoj zaslužek in finančne okoliščine ter ob upoštevanju njegovih drugih obveznosti ne zmore plačevati preživnine zakoncu, ki je upravičen do nje, ne da bi bilo s tem ogroženo njegovo ustrezno preživljanje, mora plačevati preživnino le v razumni višini, ob upoštevanju potreb ter zmožnosti zaslužka in finančnih okoliščin razvezanih zakoncev (prvi stavek člena 1581).

Preživnina se lahko zmanjša in/ali časovno omeji, če bi bilo nadaljnje plačevanje preživnine brez omejitev nepravilno (člen 1578b). Možnost zmanjšanja /časovne omejitve na podlagi člena 1578b civilnega zakonika se nanaša zlasti tudi na člene 1570 do 1573, pri čemer se v skladu s členom 1570 upoštevanje pravičnosti zaradi podaljšanja preživljanja zaradi skrbi za otroka po njegovem tretjem rojstnem dnevu iz razlogov v zvezi z otrokom ali staršem šteje za posebno časovno omejeno ureditev.

Pri presoji na podlagi člena 1578b civilnega zakonika je treba upoštevati interese otroka zakoncev, ki je zaupan zakoncu, upravičenemu do preživnine zaradi varstva in vzgoje otroka. Poleg tega je treba upoštevati, koliko je slabši položaj zaradi zakonske zveze vplival na možnost zakonca, da poskrbi za svoje preživljanje. Zakonec je v slabšem položaju, če so prihodki, ki jih prejema zakonec, upravičen do preživljanja, nižji od prihodkov, ki bi jih prejemal, če zakonske zveze ne bi sklenil. V skladu s tretjim stavkom člena 1578b(1) civilnega zakonika je lahko tak slabši položaj posledica skrbi za otroke ter organizacije vodenja gospodinjstva in plačane zaposlitve. Pri presoji slabšega položaja zaradi zakonske zveze je treba celovito upoštevati vse okoliščine posamezne zadeve, vključno s trajanjem zakonske zveze.

4 Kaj pravni izraz „prenehanje življenjske skupnosti“ dejansko pomeni?

Zakonca lahko živita ločeno, če tako želita, in to brez kakršnih koli posebnih formalnosti. V členih 1361 do 1361b civilnega zakonika so določbe o trajanju obdobja, ko zakonca živita ločeno (glej vprašanje 6).

5 Kakšni so pogoji za prenehanje življenjske skupnosti?

Zakonca morata živeti ločeno. Ločeno živita, če nimata skupnega gospodinjstva in eden od njiju očitno ne namerava vzpostaviti takega gospodinjstva, saj zavrača življenjsko skupnost zakoncev (člen 1567(1) civilnega zakonika).

6 Katere so pravne posledice prenehanja življenjske skupnosti?

Če zakonca živita ločeno ali če namerava živeti ločeno eden od njiju, lahko eden od drugega zahteva, naj mu prepusti skupno bivališče ali njegov del v izključno uporabo (dodelitev stanovanja), če je to nujno, da se preprečijo nerazumne težave (člen 1361b civilnega zakonika). Če je eden od zakoncev fizično zlorabljal drugega ali mu grozil, se stanovanje praviloma v celoti dodeli zakoncu, ki je bil oškodovan ali deležen groženj. Vendar dodelitev stanovanja ni namenjena pripravi na razvezo zakonske zveze ali njenemu olajšanju.

Za čas ločenega življenja se lahko uredi tudi uporaba gospodinskih predmetov (člen 1361a). Vsak zakonec lahko od drugega zahteva gospodinske predmete, ki mu pripadajo. Vendar se to ne uporablja, če oseba, ki mora take predmete predati, te potrebuje za vzdrževanje svojega novega ločenega gospodinjstva in je to v posebnih okoliščinah pravično (na primer prenos pralnega stroja na zakonca, s katerim otroci živijo).

Medtem ko zakonca živita ločeno, lahko poleg tega eden od njiju od drugega v skladu s členom 1361 civilnega zakonika zahteva ustrezno preživnino glede na življenjski standard, prihodke in premoženjsko stanje zakoncev. Preživljanje med ločenim življenjem je posledica solidarnosti med zakoncema, njen namen pa je zagotoviti, da zakonca zaradi ločenega življenja ne trpita pomanjkanja. Poleg tega to zakoncema tudi omogoča, da obnovita zakonsko življenje,

ne glede na ekonomske omejitve. Zakonca sta torej še vedno sorazmerno veliko odgovorna drug za drugega, zato glede ekonomske neodvisnosti in obveznosti samostojnega preživljanja veljajo le omejene zahteve. Zakonec, ki živi ločeno, je upravičen do preživljanja, če njegovi prihodki in premoženje ne zadostujejo za izpolnitev njegovih potreb.

7 Kaj izraz „razveljavitev zakonske zveze“ dejansko pomeni?

„Ničnost zakonske zveze“ ne obstaja. Zakonsko zvezo lahko razveljavi sodišče s sodno odločbo na podlagi tožbe (člen 1313 in naslednji civilnega zakonika). Postopek za razveljavitev zakonske zveze je v praksi redek.

8 Kakšni so pogoji za razveljavitev zakonske zveze?

Razlogi za razveljavitev zakonske zveze so kršitev zakona ali neveljavno soglasje za sklenitev zakonske zveze. Navedeni so v izčrpnem seznamu v členu 1314 civilnega zakonika.

9 Katere so pravne posledice razveljavitve zakonske zveze?

Posledice razveljavitve zakonske zveze so enake tistim v primeru razveze (člen 1318 civilnega zakonika). V zvezi s tem glej odgovor na vprašanje 3.

10 Ali obstajajo alternativni zunaj sodni načini reševanja sporov v zvezi z razvezo zakonske zveze, pri katerih ni treba začeti postopka pri sodišču?

Starši imajo v primeru razveze zakonske zveze pravico do svetovanja v okviru služb za otroke in mladino pri uradu za mladino (*Jugendamt*). Svetovanje naj bi staršem, ki živijo ločeno ali so razvezani, pomagalo ustvariti take pogoje za izvajanje varstva in vzgoje otrok, da bi bilo to usmerjeno v otrokovo ali mladostnikovo korist. Starši so ob ustreznem sodelovanju zadevnega otroka ali mladostnika deležni podpore pri oblikovanju sporazumnega načrta za varstvo in vzgojo. Vse svetovalnice so navedene v podatkovni zbirki, ki je na voljo na spletnem naslovu <https://www.dajeb.de/>. Poleg tega je za reševanje sporov in sporazumne rešitve na voljo tudi mediacija. Več informacij o družinski mediaciji je na voljo na spletnem naslovu <https://www.bafm-mediation.de/>.

11 Kje je treba vložiti zahtevek (tožbo) za razvezo/prenehanje življenjske skupnosti/razveljavitev zakonske zveze? Katere formalnosti je treba upoštevati in katere dokumente moram priložiti zahtevku?

V nemškem pravu obstajajo samo razveza zakonske zveze, razveljavitev zakonske zveze ali ugotovitev obstoja oziroma neobstoja zakonske zveze med udeležencema (člen 121 zakona o postopkih v družinskih zadevah in nepravdnih postopkih (*Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*, FamFG)).

Vloge v zadevah v zvezi z zakonsko zvezo se na splošno vložijo pri okrajnem sodišču (*Amtsgericht*)/družinskem sodišču (*Familiengericht*) (člena 111 in 121 zakona o postopkih v družinskih zadevah in nepravdnih postopkih, člen 23b zakona o delovanju pravosodja (*Gerichtsverfassungsgesetz*)). Krajevna pristojnost se določi na podlagi člena 122 zakona o postopkih v družinskih zadevah in nepravdnih postopkih. Zastopanje po odvetniku je obvezno.

12 Ali lahko dobim pravno pomoč za kritje stroškov postopka?

Oseba, ki zaradi osebnih in finančnih okoliščin ne more plačati stroškov postopka ali jih lahko plača le delno ali v obrokih, lahko zaprosi za brezplačno pravno pomoč v postopkih pred družinskimi sodišči. Odobritev je odvisna od tega, ali ima načrtovana tožba oziroma obramba dovolj možnosti za uspeh in ni videti zlonamerna. S tem je tudi osebam, ki so v slabšem finančnem položaju, zagotovljen dostop do sodnega varstva. Z brezplačno pravno pomočjo se v celoti ali delno, odvisno od razpoložljivega dohodka, krije prispevek stranke k sodnim stroškom. Stroški pravnega zastopanja se krijejo, če odvetnika imenuje sodišče. Več informacij je na voljo v brošuri o brezplačni pravni pomoči in svetovanju z naslovom *Beratungshilfe und Prozesskostenhilfe*, ki je na voljo na spletni strani zveznega ministrstva za pravosodje in varstvo potrošnikov na naslovu: <https://www.bmjd.de/>.

13 Ali je mogoče vložiti pritožbo zoper odločbo v zvezi z razvezo/prenehanjem življenjske skupnosti/razveljavitvijo zakonske zveze?

Pritožbo je mogoče vložiti zoper odločbo, s katero se razglasi razveza ali razveljavitev zakonske zveze na podlagi člena 58 in naslednjih zakona o postopkih v družinskih zadevah in nepravdnih postopkih. O pritožbi odloča višje deželno sodišče (*Oberlandesgericht*).

14 Kaj je treba storiti, da bo odločba o razvezi/prenehanju življenjske skupnosti/razveljavitvi zakonske zveze, ki jo je izdalo sodišče v drugi državi članici, priznana v tej državi članici?

Taka odločba (razen če je izdana na Danskem) se v Nemčiji samodejno prizna na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 (uredba Bruselj IIa), tj. brez posebnega postopka za priznanje. V uredbi Bruselj IIa se na splošno zahteva, da se je postopek za razvezo, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitev zakonske zveze začel po 1. marcu 2001 (za izjeme od te zahteve glej člen 64 uredbe Bruselj IIa). Za starejše zadeve se uporablja predhodna uredba, tj. uredba Bruselj II. Za odločbe z Danske je običajno še vedno potreben poseben postopek za priznanje.

15 Pri katerem sodišču je treba vložiti zahtevek za izpodbijanje priznanja odločbe o razvezi/prenehanju življenjske skupnosti/razveljavitvi zakonske zveze, ki jo je izdalo sodišče v drugi državi članici? Kateri postopek se uporablja v teh primerih?

Če se uporablja Uredba Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003, je za obravnavo takega zahtevka za izpodbijanje priznanja take odločbe običajno pristojno lokalno sodišče (družinsko sodišče) v kraju višjega deželnega sodišča, na območju pristojnosti katerega:

nasprotna stranka ali otrok, na katerega se odločba nanaša, običajno prebiva, ali

če take pristojnosti ni, če obstaja očitni interes za ugotovitev oziroma potreba po vzgoji in varstvu,

sicer pa družinsko sodišče v Pankowu/Weißenseeju.

Izjema velja v Spodnji Saški, kjer je pristojnost za vsa okrožja višjih deželnih sodišč na podlagi navedenih meril skoncentrirana centralno pri lokalnem sodišču v Celleju.

Uporabljajo se postopkovne zahteve iz zakona o postopkih v družinskih zadevah in nepravdnih postopkih.

16 Katero pravo se uporablja v postopkih razveze zakonske zveze med zakoncema, ki ne prebivata v tej državi članici ali imata različno državljanstvo?

V Nemčiji in zdaj že 16 drugih državah članicah Evropske unije pravo, ki se uporablja za razvezo zakonske zveze v zadevah, ki vključujejo kolizijo zakonov, urejajo določbe uredbe Rim III (Uredba Sveta (EU) št. 1259/2010 z dne 20. decembra 2010 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju prava, ki se uporablja za razvezo zakonske zveze in prenehanje življenjske skupnosti). Zato se uporablja pravo, opredeljeno na podlagi uredbe Rim III, ne glede na to, ali gre za pravo sodelujoče države članice.

Spletna stran je del portala [Tvoja Evropa](#).

Veseli smo vaših [povratnih informacij](#) o uporabnosti informacij.

This webpage is part of an EU quality network

Zadnja posodobitev: 29/12/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.